

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 50
F (050) 521 19 15
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum	Doorkiesnummer
31 januari 2014	+31 50 521 22 50
Ons kenmerk	Uw kenmerk
LTM 14.0082	
Onderwerp	
Reactie GTS op consultatieversie MR Gassamenstelling	

Geachte heer, mevrouw,

Graag wil GTS gebruik maken van de gelegenheid die geboden wordt om een reactie te geven op de consultatieversie van de MR Gassamenstelling. De productie en het gebruik van gas is al decennia lang gemeengoed in Nederland, mede door het succesvolle kleine velden beleid. In de toekomst zal de eigen productie in Nederland verder afnemen. In lijn met de ambitie om het Nederlandse gasnet een belangrijke rol te geven in het Europese gastransport, zullen er grotere hoeveelheden aardgas op de invoedingspunten worden aangeboden. Daarnaast leidt de verdere verduurzaming er toe dat grotere hoeveelheden gas van niet natuurlijke oorsprong, zoals groen gas en gas dat via de *power to gas* techniek geproduceerd is, in het gasnet worden opgenomen en veilig gebruikt moeten kunnen worden. De MR zal zowel het historisch gegroeide speelveld als de toekomstige ontwikkelingen moeten accommoderen. Naar de mening van GTS voldoet de consultatieversie hier reeds in belangrijke mate aan. Toch zou GTS de huidige versie graag op de onderstaande punten aangepast willen zien.

Definitie van de verschillende netten

In de MR worden drie verschillende netten onderscheiden, te weten HTL, RTL en RNB.

Voorgesteld wordt om de naamgeving van deze netten als volgt te doen:

Hogedruk: gastransportsysteem met een druk boven circa 40 bar dat geen landsgrensoverschrijdend gastransportnet of gasproductienet is

Middendruk: gastransportsysteem met een druk tussen circa 16 en circa 40 bar

Lagedruk: gastransportsysteem met een druk onder circa 8 bar

Hiermee sluiten de definities beter aan bij het werkelijke onderscheid in eisen aan gaskwaliteit en zijn ze onafhankelijk van de netbeheerder van het betreffende net.

Ontbrekende definitie

In artikel 1 ontbreekt de definitie van $m^3(n)$. Deze moet luiden:

$m^3(n)$: hoeveelheid gas die bij een temperatuur van 273,15 K en een druk van 101,325 kPa een volume inneemt van één m^3 ;

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 31 januari 2014

Ons kenmerk: LTM 14.008

Onderwerp: Reactie GTS op consultatieversie MR Gassamenstelling

Algemene bepaling over het weren van schadelijke componenten

De wijze waarop de MR momenteel is ingericht, lijkt er van uit te gaan dat alle eigenschappen van gas en chemische stoffen die potentieel in gas kunnen zitten benoemd moeten worden. In de praktijk zal het opnemen van een uitputtende lijst onmogelijk zijn. GTS pleit er daarom voor een algemene bepaling op te nemen met de volgende strekking: Artikel "Z"

Naast de specificaties in de bijlagen dient het gas geen andere componenten te bevatten die er toe leiden of kunnen leiden dat het gas na het invoeden op een gastransportnet niet kan worden getransporteerd, afgeleverd en/of gebruikt.

Toelichting:

Gas kan zowel natuurlijk en/of als gevolg van behandeling componenten bevatten die mogelijk schadelijk zijn voor het transport of bij gebruik. Bij aflevering of het gebruik van het gas kunnen deze componenten problemen opleveren in die zin dat het gas zonder nadere behandeling of het maken van additionele kosten, of vanwege eventuele gevaren voor eindgebruikers, niet verder kan worden getransporteerd, opgeslagen, afgeleverd of gebruikt. Hierbij kan worden gedacht aan componenten zoals methanol, glycol of stoffen die de geur van odorant kunnen overheersen of neutraliseren. Om te voorkomen dat gas wordt ingevoerd op een gastransportnet dat wel voldoet aan de specificaties zoals opgenomen in de tabellen, maar die toch vanwege andere, mogelijk nog onbekende, componenten gevaren of problemen ten aanzien van het verdere transport, de aflevering of het gebruik geeft, heeft de netbeheerder met deze algemene invoedspecificatie de taak om dit gas te weren (artikel 10 lid 3 onder d) of onder vergoeding van doelmatige kosten volgens artikel 10a lid 3 onder p alsnog in te voeden en vervolgens door te bewerken, behandelen of te mengen op te werken tot afleverspecificaties.

Vanwege de oneindige reeks stoffen die van nature of op synthetische wijze bestaan, is het vooraf niet mogelijk om al deze stoffen expliciet in deze regeling op te nemen, om welke reden voor een algemene specificatie is gekozen.

Aanpassing MR Gas

In artikel 3 van de MR wordt artikel 11 van de MR tariefstructuren en voorwaarden Gas ("MR Gas") gewijzigd. Hierbij is helaas onderdeel b van dit artikel 11 vervallen. Het is van belang dat er in de voorwaarden bepalingen worden opgenomen over de wijze waarop de waarden in de MR Gassamenstelling worden bepaald. Mocht er hierover namelijk onduidelijkheid zijn, dan is de effectieve waarde van de MR Gassamenstelling gering.

Daarom stellen wij voor artikel 11 van de MR Gas te wijzigen in:

Artikel 11

De voorwaarden, bedoeld in artikel 12b, eerste lid, onderdeel c, van de wet, bevatten met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening

- a. bepalingen over de wijze waarop de parameters, waaraan volgens artikel 11 van de Gaswet eisen worden gesteld, gemeten worden
- b. de termijnen waarbinnen de netbeheerder reparaties aan het gastransportnet verricht.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 31 januari 2014

Ons kenmerk: LTM 14.008

Onderwerp: Reactie GTS op consultatieversie MR Gassamenstelling

Zienswijze op de bijlagen

Ten aanzien van de bijlagen hebben wij de volgende zienswijzen:

- De ondergrens voor de Wobbe-index op de grensstations Winterswijk en Zevenaar dient in bijlage 5 op $45,0 \text{ MJ/m}^3(\text{n})$ te liggen.
- In bijlage 5 zijn de eisen aan de Wobbe-index op grensstation Vlieghuis verouderd; deze dienen gelijk te zijn aan Oude Statenzijl.
- In bijlage 3 zit de afname in ZO Drenthe op hetzelfde systeem als het gas dat in bijlage 5 naar Vlieghuis gaat en daarom moet de ondergrens op $49,0 \text{ MJ/m}^3(\text{n})$ staan.
- De restrictie op Wobbe-index die is opgenomen in voetnoten 2 en 7 (bij bijlagen 2 en 4) geldt alleen voor gassen die voor ten minste 99% bestaan uit methaan, koolstofdioxide, stikstof en zuurstof.
- Voetnoot 3 over afwijkingen in de calorische waarde in bijlage 2 dient ook opgenomen te worden bij bijlage 1.
- Voor bergingen van G-gas dient in bijlage 2 voor de invoeding van gas de zelfde bepaling te gelden als in voetnoot 6 voor de aflevering van G-gas staat. Het moet immers mogelijk zijn al het gas dat vanuit het net in de berging gestopt wordt, ook weer terug te leveren aan het net.
- De eis aan siliciumgehalte op basis van siloxanen in bijlage 2 dient ook in bijlage 1 opgenomen te worden
- De aflevereis van 5 ppm aan zuurstof voor H-gas in bijlage 3 dient te gelden voor de bergingen in Norg (G-gas) en Grijpskerk (H-gas); er is een aflevereis van 10 ppm voor de overige bergingen; voor de overige aansluitingen moet een aflevereis gelden van 0,5%. Al deze waarden dienen daggemiddeld te zijn.
- Voor de invoeding of aflevering van H-gas op grensstations (bijlage 5) dient een eis van $6 \text{ mg/m}^3(\text{n})$ gesteld te worden aan het Alkylthiolen S gehalte, anders is de corresponderende eis in bijlage 3 niet haalbaar.
- De eisen in bijlage 5 gelden ook voor de naast deze grensstations gelegen verbindingen met bergingen.
- Op een aantal plaatsen wordt onderscheid gemaakt tussen hogedruk (HTL) en middendruk (RTL), zonder de lagedruk (RNB) te noemen. De eisen hiervoor dienen in die gevallen gelijk te zijn aan die voor middendruk (RTL). Het betreft zuurstof en CO_2 in bijlage 2.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 31 januari 2014

Ons kenmerk: LTM 14.008

Onderwerp: Reactie GTS op consultatieversie MR Gassamenstelling

- In bijlage 3 geldt voor afname van gas uit het syngassysteem een lagere referentiedruk (25 bar(a)) bij het waterdauwpunt en een bovengrens van 40% voor waterstof. In bijlage 1 wordt de invoeding van dit gas verwijderd, aangezien dit zal moeten worden afgewikkeld onder artikel 10a, lid 1 sub p van de Gaswet.
- Het gas wordt op de binnenlandse afleverpunten afgeleverd met een temperatuur tussen de 0 en 10 °C (bijlagen 3 en 4).

Mocht u over deze zienswijze nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
GASUNIE TRANSPORT SERVICES B.V.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'W. Borghols', enclosed within a large, loopy, circular scribble.

Wim Borghols
Business development and regulation

Email: W.T.A.Borghols@gastransport.nl